

lijk, ook dit jaar, door mij geconstateerd. Soms schijnt de broedvogel op het nest overvallen te worden, althans ligt hij dood en aangevreten in de nabijheid daarvan.

Doordat deze stern, na het verstoren van het nest, telkens weer een ander broedterrein zoekt en soms hiermede tot in Augustus doorgaat, gelukt het nog al eens eenige jongen groot te brengen. Mij is opgevallen, dat de vogels wier nesten niet van de wal af te bereiken zijn, daartoe de meeste kans hebben. Ontwatering vermindert dus het aantal *geschikte* broedterreinen.

Dit jaar broedde, op een uur afstand van mijn woonplaats, een kolonie, die langzamerhand tot ongeveer 75 paren aangroeide, midden in een groote heldere veenput, waarin de eigenaar het vorige jaar, voor rietaanplanting, afgescheiden van elkaar, eenige honderden, weinig begroeide rietzoden, aangebracht had. De sterntjes hadden hun nestjes dus ieder op een eilandje, midden in de groote plas, kuikendieven waren er in deze omgeving weinig, en ratten en wezels hebben de nesten, die zij alleen door over een vrij grooten afstand te zwemmen, konden bereiken, blijkbaar niet opgemerkt.

Hier zijn de jongen, voor zooverre ik dit althans na kan gaan, alle uitgekomen, ze zwommen om en verschole zich achter de eilandjes of kropen tusschen het riet en in de laatste helft van juli zijn ze, behalve enkele nakomertjes van de laatste nesten, met de ouden uitgevlogen.

In de door mij hierboven bedoelde terreinen, die ik ieder jaar controleer, blijft deze stern in de laatste jaren, vrijwel op gelijke hoogte; in den omtrek van Eernewoude is hij in de laatste jaren vrij sterk verminderd. Of de *vele* kuikendieven (bruine en aschgrauwe) die in deze streek voorkomen, daarvan de schuld zijn, durf ik niet uitmaken, wel dat deze vogels hier veel schade aan onze weidevogels toebrengen.

Leeuwarden, Augustus 1931.

J. P. WIERSMA

Van een fuut (*Podiceps cristatus cristatus*). In het vorige jaar vonden een rijksveldwachter en ik, die beiden in een beschermd terrein toezicht houden, een futennest met 5 eieren wat volgens de leerboeken zeldzaam is, maar wat volgens eigen ervaring bij dezen vogel veel vaker, voorkomt, dan bij onze weidevogels. De 5 eieren kwamen uit en we wenschten ons zelf geluk met onze beste legstam. Dit bleek het inderdaad te zijn.

Dit jaar toch waren er in hetzelfde terrein, 2 nesten ieder met 5 eieren. Op het eene, dat in een afzonderlijke plas lag, hield ik nauwkeurig toezicht. De 5 eieren in één week tijds gelegd. Na 22 dagen broedens zwommen er 2 pasgeboren jongen in het riet naast het nest. De beide ouden bevonden zich op ongeveer 20 meter daarvan verwijderd in helder water. Op hun loktoon reageerden de jongen in het geheel niet, doch instede daarvan zwommen ze naar onze boot en toen een daarin zittende dame haar beide handen plat op het water hield, nam ieder der jongen in één daarvan plaats.

Wij hebben de fijngeteekende diertjes, die geen moeite deden te ontvluchten, eenigen tijd van nabij bekeken, zetten ze weer te water en toen de boot afvoer volgden ze deze in plaats van naar de ouders te zwemmen. Slechts door snel te varen gelukte het ons hen kwijt te geraken.

Een week nadat het eerste jong uitgekomen was, lag er nog 1 ei in het nest en de ouden zwommen met 4 jongen in de nabijheid rond. Onze rijksveldwachter meende dat dit laatste ei wel onbevruucht zou zijn, doch toen ik het in de hand nam, klonk een helder gepiep uit het ei ons tegen. We legden het weer in het nest en toen we na ongeveer 4 uren wachten opnieuw keken, was het ei verdwenen en zwom het 5e jong ook met de familie rond en dook reeds als een vol-leerde fuut met de anderen onder.

Het 5-tal is voorspoedig opgegroeid en we hopen het volgend jaar de legresultaten opnieuw na te gaan.

Over het tweede nest met 5 eieren, dat vrijwel op dezelfde plaats als het vorige jaar lag, is geen controle gehouden. Wel zijn ze alle uitgekomen, doch in den naasten omtrek van dit nest lagen er nog 3 ieder met 4 eieren en verwarring der jongen, die niet altijd bij de ouden zijn, leek ons niet uitgesloten.

Leeuwarden, Augustus 1931.

J. P. WIERSMA

Vuurgoudhaantje. Waar mijn vrouw en ik weten, dat u zich zoo bijzonder voor onze ornis interesseert, is het ons een genoegen u te kunnen melden, dat op het Smalenbroek, gemeente Lonneker, een **vuurgoudhaantje** heeft gebroed, dat 5 jongen heeft groot gekregen. Tot onzen spijt is het ons niet mogelijk geweest, het nest te ontdekken. Maar dat hopen we het volgend jaar te doen. Alle goede dingen hebben tijd nodig! —

Verleden jaar midden in den zomer zagen we in een sparrengedeelte van dit zoo vogelrijke landgoed een vuurgoudhaantje. Dit bracht ons op de gedachte, dat 't er wel eens gebroed kon hebben, waar 't in West-Brabant toch ook genesteld had, maar ons zoeken naar een nest en jongen had geen succes.

Dit voorjaar hebben we meer de oogen en vooral de ooren den kost gegeven ('t gezang wijkt hemelsbreed af van dat van den gewonen goudhaan), maar niets ontdekt. Bovendien moesten

we onzen tijd besteden aan de nestkasten met meezen, *boomklever*, *boomkruiper*, minstens 4 zwartgrauwtjes en last not least aan een *goudvinkennest* in een taxusheg!

't Toeval wilde echter, dat mijn vrouw en ik op 20/6 '31 in het bedoelde sparrengeedeelte terecht kwamen en getroffen werden door het geluid van den *vuurgoudhaan*, en zelfs 't geluk hadden met en ook zonder onzen prismakijker te kunnen vaststellen, dat het er inderdaad een was. Het diertje was bezig vlindertjes te vangen (zelf nam 't ook de allures van een vlinder aan, als 't in de vlucht een zittend vlindertje van een tak pakte) en bracht zijn buit naar een stelletje jonkies, op een kluitje tegen elkaar gedrukt, boven in een hoogen spar gezeten. Het waren er nog met geel aan den bek!

Den volgende Zondagmorgen (21/6) en den daaropvolgenden Woensdagmiddag hebben we onze determinatie nogmaals met volkomen zekerheid kunnen bevestigen. Den laatsten middag was het mannetje zelfs tot op een afstand van ± 5 M. te naderen. — U begrijpt, dat we in onze nopjes waren met onze ontdekking op ons lievelingsterrein „t Smalenbroek”, dat rijk is aan vogels als geen ander boschgebied in den omtrek, vooral dank zij de bescherming en de systematische cultuur door middel van nestkastjes. 't Wemelt er van zwartkopgrasmusschen, tuinfluiters, etc. We noteerden er in 1931 meer dan 45 soorten broedvogels, klein en groot. —

Dit terrein werd indertijd door een ingenieur v. h. Staatsboschbeheer, die wel eenige ervaring had, een der mooiste landgoederen genoemd, die hij kende. Voorwaar, geen geringe lof!

Enschede, 9 Juli '31.

H. J. HOGESLAG

De Staart der Musschen. In Londen vertoonen de musschen een merkwaardige afwijking, een ziekte zelfs. Bij zeer veel van die vogels breken de staartveeren af, de buitenste het meest, zoodat de staart veel korter en in plaats van eenigszins gevorkt, afgerond wordt. Let er eens op, of onze stadsmusschen ook reeds aan die ziekte lijden; die Londenars zijn er mee behept sedert den oorlog. Tegelijkertijd is er het aantal van witte of bonte musschen afgenomen. Wij vinden deze opmerking in „Nature” van 1 Augustus onder News and Views. T.

GEVRAAGD:

Ihle-Nierstrasz Algemeene Dierk. Holleman Organische Chemie 11e dr. Bennecke-Jost, Pflanzenphysiologie, 4e dr. Prof. Dr. H. R. Kruijt, Inl. phys. chemie, 4e dr. v. Gulik, Leerboek der Meteorologie, 3e dr. B. Polak. Een onderz. naar de bot. samenst. v. h. Holl. veen. Rutten, Voordr. over de Geol. van N.O.I. Dr. A. A. Beekmann, Nederland als polderland, 2e dr.

Aanb. met opgaaf staat en prijs, geb. of ing. aan H. HOOGENDOORN, Roode Zand C 297, Oudewater.

Zon op de Golven, door Stoppelaar e.a. Plaatjes van v. Delft uit: „Hoe heet die vogel”, door Strijbos.

Prijsopgave aan G. G. FLORIJN, 2e Jan Steenstraat 103II, Amsterdam (Z.)

Een goede prisma-kijker, vooral voor vogelwaarneming. Brieven met nadere omschrijving, merk en prijs aan P. SIEBERING, Kielwinderveer, Gem. Hoogezand.

AANGEBODEN:

Mededeelingen der Ned. Mycol. Vereen. No. 9, f 1.—. No. 10, 11, 12, 13, 14 a f 0.50 per stuk. No. 15 f 0.75. No. 16-17 f 1.25. Constantin et Dufour. Nouvelle flore des Champignons 1926 geb. f 2.—. Sirks. Handboek der algem. erfelijkheidsleer geb. f 8.—. Prof. Dr. F. A. F. C. Went. Leerboek der Algem. Plantkunde 1924 geb. f 5.—. Kult. d. Gegewart, Deel Chemie Mineralogie Kristallographie geb. f 7.—. Maandel. Overzicht der weersgesteldheid 1930 f 0.25. Antwoord binnen 4 dagen. Anders reeds verkocht. Porto voor koper(s).

Adres: H. HOOGENDOORN, Roode Zand C 297, Oudewater.

Ter overname 2 jaargangen in 4 dl. geb. van het populair wetensch. tijdschrift „Licht”, red. John Kooy, uitg. De Haan, geheel nieuw a f 5.— per dl. Porto voor koper.

Adres: Mej. Joh. DEK, Fred. Hendriklaan 167, Den Haag.